

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 13-02-44486 איניגו יזמות בע"מ נ' דוידאן

תיק חיצוני:

בפני כב' השופטת הדסה אסיף

תובעת איניגו יזמות בע"מ ח.פ. 513673228

נגד

נתבע אלון דוידאן ת.ז. 022458749

פסק דין

- 1
- 2 1. התביעה היא לפיצוי בגין פרסומים שביצע הנתבע ואשר מהווים, לטענת התובעת, לשון הרע
- 3 כלפיה.
- 4
- 5 התובעת הקדישה חלק ניכר מסיכומיה לשאלה אם הפרסומים שאותם ביצע הנתבע יש בהם
- 6 אכן לשון הרע כמשמעות מונח זה בחוק איסור לשון הרע התשכ"ה – 1965 (להלן – החוק),
- 7 ואילו הנתבע התייחס לעניין זה רק בקצרה ובשולי סיכומיו.
- 8
- 9 2. מעיון בטענות הנתבע בעניין הזה (החל מסעיף 28 לסיכומים מטעמו) נראה כי אין לו טענות
- 10 של ממש לסתור את גרסת התובעת כי מדובר בפרסום שמהווה לשון הרע. עיקר טענתו היא
- 11 כי בפרסומים הביע את כעסו וטרונותו על התנהגות אנשי התובעת כלפיו וכי יש לכבד את
- 12 חופש הביטוי שלו בעניין הזה.
- 13
- 14 הנתבע מבקש אפוא מבית המשפט כי "יבין לנפשו של הנתבע ויראה בתגובתו להתנהגות
- 15 אנשי התובעת כלפיו תגובה טבעית של הבעת כעס וניצול לגיטימי של חופש הביטוי..."
- 16 (סעיף 34 לסיכומים).
- 17 אין בידי לקבל טענה זו של הנתבע.
- 18
- 19 3. הנתבע פרסם מספר פרסומים באמצעות האינטרנט, הן בפורטל "מסיבות" והן בדף
- 20 הפייסבוק של מכון הכושר "הולמס פלייס". מדובר בפרסומים שצורתם כמודעה, צבעם
- 21 כתום ותוכנם כדלקמן:
- 22 "כולנו עושים חרם על
- 23 איניגו מונטויה ב- M הדרך
- 24 בגלל היחס המשפיל
- 25 והמחירים הגבוהים".

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 13-02-44486 איניגו יזמות בע"מ נ' דוידאן

תיק חיצוני:

- 1 על המילים "איניגו מונטויה ב- M הדרך" מופיע איקס. דוגמא למודעות צורפה לכתב
2 התביעה.
3
4 אין מחלוקת על כך שמדובר בפרסום כהגדרת מונח זה בחוק ואני סבורה כי לא יכול להיות
5 ספק שמדובר בפרסום שמהווה לשון הרע כהגדרת מונח זה בסעיף 1 לחוק.
6
7 טענותיו של הנתבע, אף שהדבר לא צויין במפורש בסיכומיו, הן כי חלות עליו ההגנות
8 המפורטות בחוק ואולם לא עלה בידו להוכיח כי הפרסום נכנס בגדר הפרסומים המפורטים
9 בסעיף 13 לחוק כפרסומים מותרים, לא עלה בידו להוכיח כי עומדת לו הגנת האמת
10 בפרסום (סעיף 14 לחוק) וגם לא מצאתי כי עומדת לו הגנת תום הלב כמפורט בסעיף 15
11 לחוק.
12
13 4. הנתבע לא הוכיח כי המחירים שגובה התובעת הם מחירים גבוהים וטענתו בעניין הזה
14 נותרה בגדר טענה בעלמא, אף שלכאורה ניתן היה בקלות להוכיחה, אם היה בה ממש.
15
16 הנתבע גם לא הוכיח כי זכה ליחס משפיל, וכל שכן שלא הוכיח כי כולם זוכים ליחס כזה,
17 כפי שעולה מהמודעה שפרסם.
18
19 5. הנתבע לא הביא ולו עד אחד לתמוך בטענותיו כפי שפורטו בסעיפים 9, 10 ו- 11 לתצהיר
20 עדותו הראשית. זאת, אף שלכאורה היו רבים שהיו עדים לארועים שפורטו שם. הנתבע
21 נוקב בשני שמות, של חברים שהיו איתו במקום והיו עדים לארוע, אך חרף זאת בחר שלא
22 להביא את מי מהם להעיד מטעמו.
23
24 מחדל זה של הנתבע פועל לחובתו וההלכות בעניין זה ידועות. בפרט הדבר נכון כאשר ללא
25 עדים כלשהם נותרת עדותו של הנתבע באשר לאותם ארועים עדות יחידה של בעל דין. לא
26 ניתן על בסיס עדות זו לבדה לקבל את גרסת הנתבע. כידוע, הנטל להוכיח את קיומן של
27 ההגנות, מוטל על הנתבע ובעדותו היחידה לא עלה בידו להרים את הנטל הזה.
28
29 6. עדותו של הנתבע היתה רחוקה מלהותיר רושם מהימן. עלה ממנה כי הנתבע בחר להדגיש
30 נתונים שונים, אף שאין בהן חשיבות אף לטענתו, והכל מתוך רצון ככל הנראה ליצור רושם
31 מסויים, שאין בינו ובין המציאות כלום.
32
33 א. כך, טען הנתבע כי הוא בעל "נכסים" בלוס אנג'לס אף שבחקירתו הנגדית עלה כי
34 מדובר בנכס אחד בלבד.

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 13-02-44486 איניגו יזמות בע"מ נ' דוידאן

תיק חיצוני:

- 1
- 2 ב. כך, טען הנתבע כי הוא בעל אזרחות אמריקאית, אף שאין לעניין זה כל רלוונטיות
- 3 לתובענה שבפני שכן הנתבע שב להתגורר בארץ כבר לפני מס' שנים (עמ' 20 שו'
- 4 21).
- 5
- 6 ג. אף שהנתבע טען כי בילה עם חברים רבים, נמנע הנתבע מלציין שמות, למעט
- 7 השניים שפורטו בתצהירו, וטען כי אינו זוכר שמות נוספים (עמ' 21 שו' 15).
- 8
- 9 ד. הנתבע, שטען בתצהירו לשני ארועים שבהם, כביכול, הושפל במועדון שמנהלת
- 10 התובעת, שב למועדון, מיוזמתו, והגיע אליו מספר פעמים לאחר הארוע הראשון.
- 11 לא היה לנתבע הסבר מניח את הדעת להתנהלות זו והוא אף הודה כי נהנה משהותו
- 12 במועדון (עמ' 22 שו' 9-1).
- 13
- 14 ה. הנתבע ניסה בשלב כלשהו לטעון כי היחס המשפיל, שאליו כיוון במודעה שפרסם,
- 15 כוונתו לכך שהתובעת מפלה אנשים בעלי חזות מזרחית וכאלה שנראים "בני עדות
- 16 המזרח" ואולם התברר כי הנתבע אינו יכול להוכיח, ולו בראשית ראיה, את הטענה
- 17 הזו והיא נותרה בגדר טענה בעלמא.
- 18
- 19 ו. הנתבע גם טען כי "לא היתה לו ברירה" אלא ללכת למועדון שמפעילה התובעת
- 20 מאחר שאין אלטרנטיבות באזור. מאחר שמדובר במקום בילוי, ולא במקום
- 21 שמספק שירות חיוני, מדובר בטענה תמוהה לכשעצמה ועל כל פנים בעדותו
- 22 בחקירה הנגדית הודה הנתבע כי יש מועדונים נוספים באזור ובמרחקים דומים
- 23 (עמ' 27 שו' 22 ואילך).
- 24
- 25 7. יוצא, שלא עלה בידי הנתבע להוכיח כי הדברים שפרסם היו אמת. אין לכן צורך להכריע
- 26 בשאלה אם היה בפרסום עניין ציבורי, תנאי נוסף שמפורט בסעיף 14 לחוק.
- 27
- 28 אשר לשאלת קיומה של הגנת תום הלב – לא עלה בידי הנתבע להראות כי הפרסום נעשה
- 29 באחת הנסיבות המפורטות בסעיף 15 לחוק.
- 30
- 31 8. יש לדון אפוא בטענות הצדדים לעניין הפיצוי.
- 32
- 33 את עיקר טענותיו מיקד הנתבע בעניין הזה, כשטען כי אין מקום לפסוק לתובעת פיצוי
- 34 בהיותה תאגיד וכאשר לא הוכח על ידה נזק שנגרם לה בעקבות הפרסום.
- 35

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 13-02-44486 איניגו יזמות בע"מ נ' דוידאן

תיק חיצוני:

- 1 השאלה, אם ניתן לפסוק לתאגיד פיצוי בגין עוולה של לשון הרע, כאשר לא הוכח שהפרסום
- 2 גרם לו לפגיעה ממונית בנכסיו או בעסקיו, היא שאלה שנדונה רבות בפסיקה של בתי
- 3 המשפט השונים, אך למיטב ידעתי טרם הוכרעה בבית המשפט העליון.
- 4
- 5 9. מקור השאלה בכך שבעוד שסעיף 10 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) קובע כי: **"תאגיד לא**
- 6 **ייפרע פיצויים בשל עוולה אלא אם גרמה לו נזק"**, קובע סעיף 7 לחוק איסור לשון הרע כי
- 7 ניתן לפסוק לנפגע פיצוי גם ללא הוכחת נזק. נפגע לפי החוק משמעו הן אדם והן תאגיד.
- 8
- 9 בבתי המשפט נדונה אפוא השאלה אם הוראות סעיף 10 לפקודת הנזיקין הן שגוברות, או
- 10 שמא גוברות הוראותיו של סעיף 7 של חוק איסור לשון הרע.
- 11
- 12 הדעות בעניין זה חלוקות.
- 13
- 14 10. את העמדה, לפיה גוברות הוראות סעיף 10 לפקודת הנזיקין, הביע כב' השופט סולברג
- 15 פעמים רבות, בשבתו כשופט בבית משפט השלום ובבית המשפט המחוזי, שניהם בירושלים.
- 16 לגישתו, כפי שהובעה, למשל, בעניין **בית הג'ונגל**, ההוראה שבסעיף 7 לחוק אינה גוברת על
- 17 ההוראה של סעיף 10 לפקודת הנזיקין. לגישתו, על מנת לבטל את תחולת סעיף 10 לפקודת
- 18 הנזיקין, יש צורך באמירה מפורשת, ואין כזו. לכן, לדעתו, אין מקום לפסוק לתאגיד פיצוי
- 19 אם לא הוכיח פגיעה בנכסיו או בעסקיו.
- 20 ת.א. (י-ם) 21639/00 **בית הג'ונגל בע"מ נ' עוז – עמק החיות הקסום בע"מ**.
- 21
- 22 על עמדה זו חזר כב' השופט סולברג גם בשבתו בבית משפט המחוזי, כשקבע כי נזק לשמו
- 23 הטוב של תאגיד אינו בר פיצוי אלא אם נגרמה פגיעה בנכסי התאגיד או בעסקיו. מאחר
- 24 שבאותו עניין טענות התובעת לנזקים שנגרמו לה, נטענו **"בשפה רפה וללא שמץ של ביסוס**
- 25 **בראיות"**, לא נפסק פיצוי לתובעת.
- 26 ת.א. (י-ם) 8069/06 **החברה לאוטומציה במנהל השלטון המקומי בע"מ נ' אריה גור (ס' 32**
- 27 **לפסק הדין)**.
- 28 וכן ת.א. 12089/03 **אליאס מוזס נ' טק-תב דוקימנטיישן בע"מ**.
- 29
- 30 לדעה זו שותפים בתי משפט נוספים. ראה:
- 31 ת.א. 10967-02-09 **לב העיר הרשת המקומית בע"מ נ' עיריית פתח תקוה**.
- 32 ת.א. (ת"א) 47216-01-12 **ד"ר לק בע"מ נ' בי.די.איי קופאס בע"מ**.
- 33 ת.א. (י-ם) 1452/96 **הארגון למימוש האמנה לבטחון סוציאלי נ' ידיעות אחרונות בע"מ**.
- 34 ת.א. (י-ם) 42868-05-10 **אם תרצו – ציונות או לחדול, ע"ר נ' רועי ילין ואח'**.
- 35

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 13-02-44486 איניגו יזמות בע"מ נ' דוידאן

תיק חיצוני:

- 1 בגישה זו מצדד גם המלומד שנהר בספרו "דיני לשון הרע" (1999) בעמ' 160.
- 2
- 3 11. אל מול עמדה זו, קיימת הגישה לפיה לנוכח הוראות סעיף 7א לחוק ניתן לפסוק לתאגיד
- 4 פיצוי, אף אם לא הוכח נזק ממשי לנכסיו או לעסקיו.
- 5
- 6 גישה זו באה לידי ביטוי, בין היתר, במאמרו של כב' הנשיא (כתוארו אז) ברק שפורסם
- 7 במבחר כתבים (ח.ה כהן וי' זמיר עורכים) תש"ס – 200 כרך ב', 1194 :
- 8
- 9 **"קשה להצדיק הוראה זו (של סעיף 10 לפקודת הנזיקין, ה.א.). בן אדם שמוצא**
- 10 **עליו שם רע זכאי לתבוע פיצויים מבלי להוכיח נזק ממשי. על שום מה יידרש**
- 11 **התאגיד להוכיח נזק ממשי בנסיבות דומות?".**
- 12
- 13 12. בעניין, שבא בפני כב' השופט פורג בבית משפט השלום בתל אביב, קבע בית המשפט כי
- 14 מאחר שהוראת סעיף 7א לחוק אינה מבחינה בין נפגע שהוא תאגיד לנפגע שהוא אינו
- 15 תאגיד, ומאחר שעל פי הוראה זו ניתן לפסוק לנפגע פיצוי גם ללא הוכחת נזק, משמע שגם
- 16 לתאגיד ניתן לפסוק פיצוי בגין לשון הרע גם ללא הוכחת נזק. בית המשפט לא מצא מקום
- 17 לאבחן בעניין זה בין נפגע שהוא תאגיד לנפגע שאינו תאגיד.
- 18
- 19 בין היתר הגיע בית המשפט לאותה מסקנה על בסיס מאמר, שביצע בדיקה אמפירית לגבי
- 20 פסקי דין שניתנו בתביעות בעוולת לשון הרע, ומצא כי בתביעות שהוגשו בגין עוולה של לשון
- 21 הרע כמעט ואין אפשרות בפועל להוכיח נזקים בדרך המדויקת והאמינה של הבאת ראיות
- 22 ובית המשפט קובע ברוב המקרים, כמעט ללא יוצא מהכלל, פיצוי על דרך האומדן.
- 23 **בש"א (ת"א) 188946/04 הוצאת עיתון מעריב בע"מ נ' עיריית רמלה.**
- 24 **י. קרניאל, ע. ברקת "הפיצויים בדיני לשון הרע: השם והשמן" עלי משפט ב' 205, 245.**
- 25
- 26 13. כך, גם בעניין אחר, שבא בפני בית המשפט השלום בירושלים. באותו עניין הגיע כב' השופט
- 27 שחם למסקנה כי ניתן וצריך לפסוק פיצוי לתובעת, שהיא תאגיד, אף שזו לא הביאה ראיות
- 28 ממשיות בדבר נזק ספציפי שנגרם לה כתוצאה מן הפרסום. כב' השופט שחם מצא כי המונח
- 29 "נזק" בפקודת הנזיקין מוגדר באופן רחב, וכולל גם פגיעה בשם הטוב. מאחר שמצא כי
- 30 שמה הטוב של התובעת נפגע, ממילא נגרם לה נזק ולפיכך קבע כי לא חלות הוראות סעיף
- 31 10 לפקודת הנזיקין.
- 32
- 33 לפי עמדה זו, פגיעה בשמה הטוב של תובעת היא נזק, אף אם אינו נזק ממוני. לכן, בנסיבות
- 34 כאלה אין תחולה לסעיף 10 לפקודה, המונע פסיקת פיצויים אך ורק מקום בו לא נגרם נזק.
- 35 לפי גישה זו, יש לפרש את הוראת סעיף 10 לפקודת הנזיקין פירוש מצמצם, שיפחית ככל

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 13-02-44486 איניגו יזמות בע"מ נ' דוידאן

תיק חיצוני:

- 1 הניתן את תוצאתו הבלתי סבירה, תוצאה ששוללת פסיקת פיצוי מתאגיד במקרים שבהם
- 2 אדם שניזוק היה זכאי לפיצוי גם מבלי להוכיח נזק.
- 3
- 4 וכך קבע בית המשפט: "אכן, כאשר מדובר בתאגיד, אין ענייננו בפגיעה בכבוד, אשר נלווה
- 5 לה מימד רגשי הדומה לפגיעה בכבודו של אדם בשר ודם. עם זאת, בדומה לאדם בשר ודם,
- 6 עצם הפגיעה בשמו הטוב של תאגיד עשויה להוות נזק, אשר לא אחת אין לו ביטוי ישיר
- 7 הניתן לכימות ומדידה. נזק זה עשוי להצדיק פסיקת פיצויים כלליים בתביעת לשון הרע,
- 8 גם לתאגיד".
- 9 ת.א. (י-ם) 5950/06 או.קיי קורסים נ' האוניברסיטה העברית בירושלים בסעיף 39 לפסק
- 10 הדין.
- 11
- 12 14. בכל הכבוד, במחלוקת הזו אני מעדיפה את העמדה השניה על פני זו הראשונה.
- 13 גם לגישתי גוברות הוראות סעיף 7א לחוק איסור לשון הרע, שהוא חוק ספציפי, על הוראות
- 14 סעיף 10 לפקודת הנזיקין, שהוא חוק כללי, ולא מצאתי מקום לשלול פיצוי מתובעת שהיא
- 15 תאגיד, רק משום שלא עלה בידה להוכיח את ניזוקה. למעלה מהצורך אציין כי בפני, כמו
- 16 במקרה שבא בפני כב' השופט שחם, עלה בידי התובעת להוכיח כי נגרם לה נזק, אף אם לא
- 17 עלה בידה להוכיח בסכומים ובספרות את שיעורו.
- 18
- 19 15. עד התובעת, מר זיו רבינוביץ', העיד כי לאחר הפרסומים, ובתקופה שבה נעשו אותם
- 20 פרסומים, הייתה ירידה בעבודה (עמ' 10 שו' 10 ועמ' 11 שו' 12). העד ציין אמנם, בהגינתו,
- 21 כי אינו יכול לדעת בוודאות אם אותה ירידה מקורה בחשיפה לפרסום וגם אינו יכול לדעת
- 22 אם לקוח כלשהו בחר שלא להגיע למקום בעקבות אותה חשיפה (עמ' 11 שו' 15-12) ואולם
- 23 עדות על ירידה בהיקף העבודה – יש בפני.
- 24
- 25 העד ציין גם כי הפרסום פגע במוניטין של המקום (עמ' 11 שו' 20).
- 26
- 27 16. אכן, התובעת לא הוכיחה באופן ספציפי, ובאמצעות מסמכים ורישומים, מה היה היקף
- 28 הירידה בהכנסותיה באותה תקופה ואולם דווקא משום הקושי להוכיח את שיעורו של הנזק
- 29 באה הוראת סעיף 7א לחוק, שקובעת כי בית המשפט רשאי לחייב נתבע לשלם לנפגע פיצוי
- 30 גם ללא הוכחת נזק.
- 31
- 32 בעניין הזה, כאמור, אני מעדיפה את הגישה לפיה הוראת סעיף 7א לחוק גוברת על הוראת
- 33 סעיף 10 לפקודת הנזיקין, ועל כל פנים, ניתן ליישב בין שני הסעיפים באופן שהציע כב'
- 34 השופט שחם בת.א. 5950/06 הנ"ל, והנסיבות כאן דומות לנסיבות שהיו בפניו.
- 35

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 13-02-44486 איניגו יזמות בע"מ נ' דוידאן

תיק חיצוני:

- 1 התוצאה היא שהתובעת זכאית לפיצוי בגין לשון הרע שפרסם נגדה הנתבע.
2
3
4
5 17. נותר לקבוע מה שיעורו של הפיצוי.
6
7 התובעת דרשה פיצוי בסכום של 100,000 ₪ בגין כל אחד ואחד מהפרסומים. זאת, לטענתה
8 מאחר שהפרסום נעשה מתוך כוונה לפגוע. לחילופין, דרשה התובעת פיצוי בסכום של
9 50,000 ₪ בגין כל אחד ואחד מהפרסומים, כאשר היא העמידה את התביעה על 100,000 ₪
10 בשל שיקולי אגרה.
11
12
13 אכן, הרושם שעולה מתוך הפרסומים, כמו גם מעדותו של התובע, הוא כי הפרסומים נעשו
14 מתוך כוונה לפגוע בתובעת, והנתבע לא הכחיש זאת.
15
16 18. התובעת הביאה כעדים מטעמה את מר יהודה שטינמן ומר גיל דדוש, שהעידו על חשיפתם
17 לפרסומים שעשה הנתבע.
18 מר שטינמן העיד כי מיד כשראה את הפרסום דאג להסירו (עמ' 13 שו' 27, עמ' 14 שו' 2,
19 9) אך ציין שראה את הפרסום גם בדף נוסף (עמ' 14 שו' 25).
20 מר דדוש העיד כי ראה את הפרסום בדף הפייסבוק של ההולמס פלייס (עמ' 15 שו' 27).
21
22 לאחר שמיעת עדותם ושקילת השיקולים הרלוונטיים לעניין הפיצוי (ר' לעניין זה ע"א (י-ם)
23 13661-10-12 משה באדר נ' דוד בנימין מס' 147 לפסק הדין), אני מחליטה להעמיד את
24 הפיצוי שעל הנתבע לשלם לתובעת על סך של 30,000 ₪.
25
26 סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית מהיום.
27
28 19. בנוסף, יישא הנתבע בהוצאות התובעת (אגרות מסירות ושכר עדים) וכן בשכ"ט עו"ד
29 לתובעת בסכום של 10,000 ₪.
30
31 המזכירות תעביר לצדדים עותק מפסק הדין.
ניתן היום, י' סיוון תשע"ד, 08 יוני 2014, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 13-02-44486 איניגו יזמות בע"מ נ' דוידאן

תיק חיצוני:

הדסה אסיף, שופטת

1

2